

Қазақстан республикасы білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес төрағасы,

ҚарМТУ ректоры

_____ **Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ **2015 ж.**

**МАГИСТРАНТҚА АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

AB5205 Аймақтық басқару пәні
(коды және атауы)

Ваз 1 Базалық модуль модулі
(модуль коды және атауы)

6M051000 Мемлекеттік және жергілікті басқару" мамандығы

Инженерлік экономика және менеджмент факультеті

Кәсіпорын менеджменті кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Магистрантқа арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: э.ғ.к. Дәрібеков Серік Сағатбекұлы

«Кәсіпорын менеджменті» кафедрасының отырысында талқыланған

«_____» _____ 2015 ж. № _____ хаттама.

Кафедра меңгерушісі _____ Хишаева Ж.Т. «___» _____ 2015 ж.

(қолы)

Инженерлік экономика және менеджмент факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

«_____» _____ 2015 ж. № _____ хаттама

Төраға _____ Нурмагамбетова Н.А. «___» _____ 2015 ж.

(қолы)

_____ кафедрасымен келісілген

(кафедраның атауы)

Кафедра меңгерушісі _____ «___» _____ 2015 ж.

(қолы)

(А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты

А.Ж.Ә. Дәрібеков Серік Сағатбекұлы

Ғылыми дәрежесі, лауазымы, қызметі э.ғ.к., доцент

«Кәсіпорын менеджменті» кафедрасы ҚарМТУ-дың 4 корпусында орналасқан (Бейбітшілік бульвары, 56), 224 аудитория, байланыс телефоны 56-75-94 қосымша 2036.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабак түрі					МӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			МОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
1	4	12	30	30	-	60	120	60	180	Емтихан

Пән сипаттамасы

Аймақтық экономика экономика ғылымының маңызды салаларының бірі болып табылады. Оның танымының негізгі объектісі ұлттық экономика қатынастарының жалпы жүйесіндегі аймақтардың әлеуметтік-экономикалық дамуы болып табылады және кейінгі тұрақтандыру мен тұрақты даму сол немесе басқа аймақтық факторлармен тығыз байланысты. «Аймақтық басқару» Қазақстанның ерекше мемлекеттік құрылымы, аймақтардың табиғи-климаттық, географиялық, демографиялық жағдайларының әр алуандығы, олардың әлеуметтік-экономикалық даму теңсіздігінің күшеюі ҚР әр аймағының ерекшелігін зерттеу, олардың дамуы мен қызмет етуінде ұтымды тәсілді анықтау, мемлекет пен оның жеке аумақтарының мүдделерін сәйкестендіру жолдарын іздеудің объективті қажеттілігін негіздейтін пән.

Пәннің мақсаты

«Аймақтық басқару» пәнінің мақсаты өңірлік деңгейде еліміздің экономикалық кешенінің жұмыс істеуін экономикалық тетігін қалыптастыру жолдары жан-жақты зерттеу.

Пән міндеттері

- мемлекеттің экономикалық саясатындағы аймақтардың дамуының ерекше жағдайларын объективті есептеу маңыздылығы туралы терең түсінік қалыптастыру;
- ұлттық экономиканың өзара байланысына және өзара тәуелді дамуына жалпы объективті және оның аймақтарын құраушысы ретінде көзқарастарын туғызу;
- әлеуметтік салада әкімшілік-территориялық білім және экономиканы басқару мен реттеуді жүйелендіру мақсатын қалыптастыруға әдістік және әдістемелік негіз туралы түсінік беру;

- аймақ деңгейінде экономика және әлеуметтік ортадағы мәселелер мен даму алғышарттары жайында толық түсінік алу;

- мемлекеттің экономикалық саясатын нақты территорияда аймақ мүддесіне жүзеге асыру механизмі мен басқа жолдарын іздеуге назар аудару.

Жалпы, курс аймақтық экономиканың және оның болашақта дамуының ғылыми-теориялық, әдістемелік және ұйымдастырушылық-құқықтық мәселелері блоктарын тұтасымен қамтиды.

«Аймақтық басқару» курсының үйрену кезінде магистранттар:

- аймақтық дамудың негізі құраушысын;

- Қазақстанның барлық аймақтарының даму мәселелері мен ерекшеліктерін;

- мемлекеттің аймақтық саясатының негізгі бағыттарын;

- мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы жекелеген аймақтардың рөлі мен маңыздылығын білуі тиіс.

- аймақтардағы әлеуметтік-экономикалық үрдістерді талдау;

- олардың даму деңгейін бағалау және болашақтағы басымдықтарын болжауды;

- аймақтық экономикалық және әлеуметтік даму бағдарламаларын әзірлеу және жүзеге асыру;

Қазақстан экономикасының аймақтық дамуының теориялық білімін меңгеруді жасай алуы тиіс.

Республика аймақтарының даму мәселелерін зерттеу әдістерін меңгеру дағдысына ие болуы тиіс.

Пререквизиттер

«Аймақтық басқару» курсының оқыту үшін магистранттар «Экономикалық теория», «Макроэкономика» пәнін игерулері қажет.

Постреквизиттер –

Пәннің тақырыптық жоспары

№	Тақырып атауы	Лекция	Семинар	СОӨЖ	СӨЖ
1	Кіріспе	2	2	5	5
2	Аймақ ғылыми білімнің ретінде саласы	2	2	5	5
3	Аймақтық экономиканың қалыптасуының теориялық негіздері	2	2	5	5

4	Аймақ шаруашылық жүргізу және басқару объектісі ретінде	3	3	5	5
5	Аймақтың экономикалық әлеуеті және оны бағалау	3	3	5	5
6	Аймақтар экономикасының дамуын реттеудің ұйымдастырушылық-құқықтық негіздері	3	3	5	5
7	Аймақтардың дамуын мемлекеттік реттеу қажеттілігі және мәні	2	2	5	5
8	Аймақтық саясат: мәні және негізгі бағыттары	3	3	5	5
9	Аймақтық бюджет-салық жүйесі	2	2	5	5
10	Аймақтар экономикасының дамуын жоспарлау және болжау	3	3	5	5
11	Қазақстан аймақтарының әлеуметтік-экономикалық әлеуетін бағалау	2	2	5	5
12	Аймақтық дамуды мемлекеттік реттеудің әлемдік тәжірибесі	3	3	5	5
	Барлығы (сағат):	30	30	60	60

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

Аймақтық экономика және басқару ғылым және оқу пәні ретінде
Аймақтық экономиканың қалыптасуы мен дамуы
Аймақ ұлттық экономиканың кіші жүйесі ретінде
Өндіргіш күштерді орналастырудың заңдылықтары, қағидалары мен факторлары
Басқару жүйесін қалыптастыру. Аймақтық менеджмент
Аймақтар дамуын мемлекеттік реттеудің механизмдер жүйесі
Мемлекеттің аймақтық экономикалық саясатын қалыптастыру, жетілдіру және жүзеге асырудың объективті қажеттілігі

Аймақтық бюджет-салық жүйесі: жалпы сипаттамасы
 Аймақ экономикасын басқару функциялары
 Аймақтардың әлеуметтік-экономикалық даму деңгейлерін талдау
 ҚР шаруашылық жүргізу практикасында шетелдік тәжірибені қолдану мүмкіндігі

МӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

Аймақтық экономиканы талдау ерекшеліктерін көрсету (Аймақтық экономикаға салыстырмалы талдау)
 Өртүрлі мемлекеттердегі өндірістік күштерді орналастырудың негізгі заңдылықтарын жүзеге асыру бойынша әлемдік тәжірибелерді келтіру
 ҚР өндірістік күштердің теорриториалдық-салалық орналасуын бағалау
 Қазақстанның заманауи аймақтық тұжырымдамасында ұлттық қауіпсіздіктің аймақ аспектісіне баға беру
 Екі жеке мемлекеттің өндірістік күштерінің теорриториалдық орналасуын салыстыру
 Заманауи Қазақстанның теорриториалдық дамуын анықтайтын басты қағидаларын көрсету (мәселелері және алғышарттары)
 Қазақстанның нақты аймағының даму стратегиясын таныстыру (таңдау бойынша)
 Дамыған және дамушы мемлекеттердің өнеркәсіптерінің аймақтық құрылымын салыстыру
 Табиғи-ресурстық потенциал мен еңбек ресурстарын және басты салаларды бағалау
 Қазақстан аймақтарының негізгі әлеуметтік-экономикалық мәселелерін ашу

Магистрантарға білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	7
Практикалық сабақтарды орындау (Есептер шығару)	Теориялық білімдер мен практикалық машықтануды бекіту	Дәріс конспектілері, негізгі және қосымша әдебиеттер	15 апта	Ағым дағы	1-15 апта	15
МӨЖ тапсырма	Теориялық білімдер мен	Дәріс конспектілері,	15 апта	Ағым дағы	1-15 апта	15

ларын орындау	практикалық машықтануды бекіту	негізгі және қосымша әдебиеттер				
МОӨЖ тапсырмаларын орындау	Теориялық білімдер мен практикалық машықтануды бекіту	Дәріс конспектілері, негізгі және қосымша әдебиеттер	15 апта	Ағым дағы	1-15 апта	15
Межелік бақылау (тест– 2 блок)	Теориялық білімді кеңейту	Дәріс конспектілері, негізгі және қосымша әдебиеттер	2 қатынас сағаттары	Межелік	7 және 14 апта	15
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	2 қатынас сағаттары	Қоры тынды	Сессия кезінде	40

Саясат және процедуралар

«Аймақтық басқару» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймын:

- 1 Сабаққа кешікпеу.
- 2 Сабақтан дәлелді себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуы.
- 3 Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.
- 5 Қатыспаған практикалық және зертханалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.